

se rodovitnejše rastline dobivajo, kakor od mlajšega. —

Navadna poraba dinj je znana. Kot namizni povzitek z sladkorjem in rumom ali arakom so v poletnih vročih dnevih prava sladčica in krepilo. Razen tega se tudi nezrele, kakor kumare, vlagajo, in zrele vkuhavajo. Tudi bolj odraščene se dobro rabijo, vendar se jim pa mora pri vlaganju ali vkuhavanju koža olupiti in sad v ploščnate kose zrezati. Sploh pa pridelavo dinj živo priporočamo.

Nekaj o kravah mlekaricah.

II. Gospodar, kateri želi od svoje krave dobljati veliko mleka, ta mora, tudi za potrebno klajo vrlo skrbeti in jo dobro pripravljati, da bo živini dišala, teknola in zdala. To se doseže s tem, da se krma, kolikor mogoče zdrobi, razreže, zmele itd. Takošno brano potem želodec laglje prekuha in prebavi. Klaja, ki ni posebno tečna in okusna, se pa mora zboljšati in živini prijetna narediti. V ta namen se klaja ali prekuha ali popari in osoli, menj dobra pa z boljšo pomeša. Posebno kuhana in poparjena krma močno dela na mleko. Nekateri nemški živinorejci polagajo svojim govedam le samo toplo hrano. Zopet drugi dajejo zraven suhe še tudi nekoliko poparjene krme, postavimo: rezanico z repo, peso, korenjem, krompirjem itd. pomešano.

Mnogo se priporoča rezanica, ki se je v kadeh sama po sebi sparila in zavrela, da diši, kakor — kako kisljato vino. Pazati se pa tukaj mora, da se sparjena rezanica preveč ne skisa, t. j. da ne postane tako kislja, kakor jesih ali da ne gnjuje. Kdor hoče po tem načinu svoja goveda dobro rediti, ta naj napravi po številu živine večjo ali menjšo kad; naj jo potem napolni z rezanico kakoršne koli slame, pa ne celó do vrha. Na rezanico naj nalije toliko vode, da se vsa dobro namoči; potem naj pridene nekoliko domače soli — na vedro vode se naj vzeme $\frac{1}{4}$ funta soli — ter naj vse skup s kakim kolom dobro premeša. Kdor še za poboljšek nekoliko otrobov pridene, ta stori tem bolje. Tako namočena in osoljena rezanica živini kaj dobro tekne in krave dajejo veliko mleka. Za vsaki den se napravi sproti taka rezanica; osoljena voda pa služi za 3—4 dni. Mlekarji okoli Dunaja ali Beča delajo tako in imajo vsled tega lepe krave, ki dajejo po 12 bokalov ali pintov mleka na den!

Za garje pri goveji živini se rabi 1 del karbolove kisline, 1 del petroleja in 18 delov laškega olja. S tem se ona mesta, kjer se garje nabajajo, namažejo. Če so garje prav hude, se vzame nekoliko več petroleja in karbolove kisline. Tudi 30 delov vode pomešane z 1 delom karbolove kisline jako hitro garje odpravi.

Gnojuica se rabi pri sadnih drevesih prav z velikim vspehom, če se spomladi, ali v poletnem

času pri suhem vremenu drevesna koža ž njo namaže. Mah, zajednice, merčesi in zalege se s tem na sadnem drevesu popolnem vničijo.

Za čistenje sodov je celo dobra voda pomešana z moko ali otrobi. Ta voda se pusti toliko časa v posodi, da nekoliko zavre. Posoda postane čista, zgubi tudi po plesnobi duh, in voda se lahko porabi še za prešiče.

Sejmovi. 29. maja pri sv. Lovrencu v puščavi, v Radazgivesi, v Središčen, v Čmureku, v Poličanah, v Olimjem in v Reichenburgu.

Dopisi.

Iz Dravinjske doline. (Povodenj — Sl. Bistričani). Nekdo po Dravinjski dolini potujoč je občudoval jeno rodovitnost in jo je zaradi tega primerjal egiptovski ob reki Nil. Vendar mislimo, da bi jo Nilovej dolini v Egiptu smel primerjati tudi zaradi povodenj. Kajti, kakor reka Nil po močnem deževju izstopivša poplavlja vso dolino, tako dela tudi naša Dravinja in prinaša mnogo blata v dolino, in jo gnoji pa tudi pogosto rodovitno, že obdelano zemljo s vsejanim semenom vred odnaša. Tako se je zgodilo letos 8. in 14. maja, ko je povodenj poplavlja vso Dravinjsko dolino, posebno v Makolski fari, kder Ložnica v Dravinjo priteka. Iste dni je Makolam zopet obveljalo starodavno ime: sv. Andrej na jezeru. Kajti, kakor nekdanj, tako je tudi sedaj bilo vse eno jezero. V nedeljo 14. maja večina farmanov ni mogla do cerkve in kmet F. bi se bil lahko v potoku sred trga utopil, ako ga nebi 2 mladenča še izvlekla. Do začetka maja je vse lepo rastlo — sedaj pa je neizmerno zaostalo. Na Jurjevo smo videli že rženo klasje in cvetno nedeljo grozdiče na trtni mladiki. Sedaj je vse nekako odrvenelo. Krompir, kuruzo in fižol, kolikor ga ni povodenj odplavila, utegne prevelika moča vzeti — Bog nas varuj še večjih nesreč! — Slov. Bistričani — ali prav za prav Formacherjevi — so nekaj učinili, čemur bi se lahko vse krave ob vsem Pohorju smejale! Izvolili so si — častnega mestjana ali ehrenbürgerja. No, in koga? — Konrada Seidla, na Štajersko „privandranega tajčpema“, dosluženega stotnika in nebodigatreba kamškega predstojnika, ki še vedno z medvedovo kožo sedi na deželnem in državnem poslanstvu, čeravno so mu dijete zarubljene v deželnem in državnem zboru — nadalje „špecija“ znanega celjskega arestanta Brandstetterja itd. — tega človeka so nemškutarski burgarji Sloveške Bistrice napravili za častnega mestjana. Gotovo velika čast za Bistrice! „Gliha rada vkup štrih“. Naj ga pa le imajo! Morebiti še mu tudi poplačajo sitne dolgove, ali ga kedaj sprejmejo v „špital“, a pa zapišejo med svoje „Stadtarme“, če ga kde sami ne

izvolijo drugo leto za poslanca, ker ga bodo menda le enkrat slovenski kmetje zavrgli. Kdo ve!

Iz Kamce. (Zopet Seidl). Prvo nedeljo po sv. 3 kraljih je g. Seidl predložil bresterniškem srenjskemu odboru prazno polo rekoč: tukaj se podpisite (karta bijanka); prepisal se bo na to polo srenjski proračun „voranschlag“ za tekoče leto. Udje so podpisali. Nek posestnik reče na tako podpisovanje „pametni pa le ste, kaj bi pa tedaj bilo, ko bi smrtno obsodbo podpisali!“ Bresterničani smo za g. Kocmuta šolnino že odplačali, srenjske doklade tudi plačujemo, kaj bo le prinesla karta bijanka? —

Kakor slišimo je g. Kager 3. nedeljo po veliki noči v srenjski kamški pisarni službeno napovedal, da se morajo iz njegove hiše to je iz hiše pod št. 15. vsi „spokati“. Tamkaj je imel tudi g. Seidl svoje „faktično“ stanovišče po zadnjem volilnem listu. G. Seidl je terjatev službeno podpisal, toraj tudi straha iz št. 15. zapodil. Kje bo le prihodnjic svoje „faktično“ stanovišče napovedal? Radovedni smo, kako dolgo nas bo za štorove imel. — 15. maj je že minol srenjskega računa pa še ni, oh, kako nas je pred nekaterimi tedni debelo „naštrihal“!! Takega preroka ne moremo za našega odrešnika imeti, ker se mu nikdar prerokovanje ne izpolni! Pri nas imamo tudi „britofsko prašanje“, kakor nekđaj Dunajčani. Sej je bilo že veliko, dela se pa nič ne vidi. Pred 3 leti je že g. V. iz Bresternice naročil, naj se okoli britofa napravi globoka jama, da se zamore voda otekati, kar je res edino sredstvo vodo iz pokopališča spraviti, da se nebi ljudje več v vodo metali. Pa tukaj je pod zdajno kamško vlado le slišati: „wir werden schon machen“ pa tista srečna ura neče priti, da bi se kaj storilo. Moramo že g. Seidla prizanašati, ker še ima 14. služb in zraven še ravs in kavs z jetnikom v celjski kazini.

J. D. Bresterničar.

Iz Teharjev. Leta 1699 so srenjski zastopniki, nekđaj slavni in mogočni Teharčanov, v svoji samoupravni oblasti sklenili na sr. zemljišču k časti božji cerkev postaviti, in se zavezali in zaobljubili — za sebe in za svoje naslednike — jo s vsem potrebnim oskrbeti, pa tudi vse potrebe iz sr. blagajnice poplačati, ako se nebi iz prostovoljnih darov poravnati dale.

V kratkem je stala lepa cerkev sv. Štefana v čast tik ceste iz Celja proti Šmarju. — Na trati okoli cerkve so znani sejmi, ki se morajo med najimenoitniše prištevati v celem spodnjem Štajerskem. — Pa s časom se je prvotna lepota pokvarila, — treba je bilo popravila od zunaj in od znotraj. Lani so jej dali Teharčani novo, bolj okusno streho; les so darovali za čast božjo in za lepoto svojih cerkev vneti farmani. — Pa kakor je zunaj postala lepa, potrebovala je tudi od znotraj popravila in lepšanja. To potrebo je spoznal sr. odbor Teharski, ter enoglasno sklenil: vse

stroške za olepšanje cerkve iz sr. blagajnice poplačati, ako ne zadostujejo prostovoljni doneski. Zato se je porazumel s cerkvenim predstojništvom, da so poklicali — v naši škofiji slavno poznatega malarja Jakoba Brollo. — Veselje farmanov je občno, pa tudi delo krasno. V kakih 3—4 tednih bode malar J. Brollo svoje delo pri podružnici sv. Štefana v Teharjih izgotovil, ki bode lep spomenik njegove umetnosti, pa tudi spodbudiven izgled blagega, pobožnega čnta Teharčanov! Slava jim!

Od Ormuža. (Bela vrana — volitve). Ormuški okrajni odbor je pred kratkim razposlal občinam tega okraja ukaze, zaradi popravljanja zanemarjenih cest v slovenskem jeziku pisane. — Že od dobe, ko so okrajni zastopi začeli životariti, ni bilo od ormuškega okr. zastopa niti slovenske črke videti; nismo se tedaj mogli prečuditi, odkod ta prikazen? — Mar se je naš okrajni odbor brez noč poslovenil? Mar je sklenil, da se naj s Slovenci tega okraja pravičnejše ravna? Nikakor ne! Ta bela vrana (slovenski dopisi) čisto nekaj druga pomenijo! Želodarji ormuškega okr. zastopa živo čutijo, da zaradi njihovega nemčurskega vedenja, bi pri bližajočih se volitvah narodnjaki zmagali ter bi se „turen“, ki ga že tako dolgo zidajo, zopet podrli. — Da bi se tedaj Slovencem dopadli ter da bi jih zopet volili, so sedaj začeli slovenski dopisovati, ter tudi za naše zanemarjene ceste nekoliko skrbeti. — Toda sto zvijačo se ne damo ukaniti! Predobro vemo in čutimo, kar je naš ormuški okr. zastop za nas storil. Drugače tudi nismo pričakovali, ker v tem okr. zastopu po nesrečnih volitvah le nemčurji gospodarijo. — Tega pa za naprej nikakor ne smemo trpeti, marveč gospodarstvo jim hočemo iztrgati ter njihovemu životarenju v ormuškem okr. zastopu odklenkati. Ormuški narodnjaki! na delo; pri bližajočih se volitvah v okr. zastop ne smemo rok križem držati! Zmagati moramo z našimi ljudmi, in to bo lahko, če vsak narodnjak svojo sveto dolžnost učini. Ali bomo se še dalje pustili voditi od sovražnih tujcev? — Bomo li dalje pustili, da bodo tuji nemčurji z našim krvavo zasluženim denarjem gospodarili? Ne nikakor ne!

Pri bližajočih se volitvah naj naše občine izvolijo poštene slovenske može, enako naj storijo tudi velikoposestniki, in nadjamo se tudi, da Središki trg letos zopet izvoli odločne narodnjake, in tako bomo v novem okr. zastopu nemčurje lahko na prste „prešteli“.

Da pa smo si zmage gotovi, je neobhodno potrebno, da se narodnjaki ormuškega okraja zaradi možev, ki bi se naj v okr. zastop volili, pogovorijo, ter zedinijo. — V to svrhu bi naj gospod Dr. Geršak v zvezi z drugimi odličnimi narodnjaki potrebne korake storil, ter narodnjake in obč. predstojnike na pogovor povabil. — To vse pa bi se naj zgodilo ob pravem času, sicer nas nem-

čurji zopet prehitijo ter na limanice spravijo. — Tedaj na delo!

Iz št. Danijela na Koroškem. Vse se pritožuje zaradi letošnega mraza in vetrov, kateri brez nehanja pihajo in vlečejo po hribih in dolinah. Res hudi so, pa najhujši vlečejo po naši šoli, ki so vsi tak napihnjeni, kakor tista žaba, ki je hotla volu enaka biti, in se je tak dolgo napihovala, dokler ni počila. Ravno taka se našim napihvavcem godi, za nobenega ni šola in poduk, imajo rajši svoje ovce, kakor otroke! Bog se jih usmili! Kedar bodo ti napihnjenci spoznali korist šole in poduka!?

V planinah pri Železnikaplji in v Obirskem so se prikazali tako lačni volkovi, da so že večkrat v bleve udrli in ovce trgali. Sicer je bil 11. maja občen lov na te hude goste, vendar nobenega ni moglo zadeti svinčeno zrno. Bržej ko ne so te zveri prišle iz sosedne Kranjske. — Deževno vreme pretečenih dni je zopet neizmerno veliko škode naredilo. Vse naše vode, potoki, hudourniki in reke so neusmiljeno razsajale in mnogo lepega rodovitnega zemljišča poplavile. Okoli Celoveca je voda napolnila vse kleti in iz mnogih hlevov in hiš živino in ljudi pregnala! Razun tega je še nov sneg upanje na dobro letino bržej ko ne popolnem uničil. Kaj si bomo začeli!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister Andrassy je prišel iz Berlina v Budapešt in je pred delegacijami zastran pogovorov z Bismarkom in Gorčakovom, potem z raskim in pruskim cesarjem nekoliko besedi spregovoril. Iz njih je le sledeče jasno: prvič, da imamo letos zopet ruskemu caru zahvaliti obranjenje miru. Prajzem se tedaj ni posrečilo, Avstrijo in Rusijo zavolj Turkov v krvavo vojsko naščuvati. To je res za nas velika sreča! Drugič, da avstrijska vojska ne bo šla niti Turkom niti Kristijanom na pomoč, drugače kakor če bi utegnili Turki v Carigradu zoper voljo sultanovo Kristijane klati, kakor so to storili v Solunu. — Delegacije so začele neusmiljeno brisati denarje, katere minister za vojno na kopnem in na morju potrebuje. Judovski listi jim pa prav dajejo. To je res nesramno. Te baže ljudje hočejo, da bi naj samo Avstrija roke križem držala — med tem ko se vsi sosedi strahovito orožajo! Do sedaj so delegacije že črez 1 milijon zbrisale! — Na Českem in Gališkem so ljudje v tolikih stiskah, da so se začeli na stotine izseljevati v Ameriko. V Voitsbergu na Štajerskem je steklarsko društvo na delnice naredilo krido, posestva so za male denarje kupili Judi, delničarji pa se lahko obrišejo! — Meseca septembra namislijo pozvati zopet državni zbor, ki bo sklepal o nagodbi z Ogersko; tudi načrt nove kazenske postave se mu bo predložil. — Generalni štab je 25. maja začel velike praktične vaje; tudi okolico Belaško na Koroškem bo

na mapo posnel. Na Hrvatskem se je Sava po ravninah razlila in neizmerno veliko škode učinila; tudi južna železnica je poškodovana. Svtili cesar so nesrečnikom poslali 3000 fl. Za bosenske in hercegovinske pribežnike se bo l. 1875 in 76 skupaj potrošilo okoli jeden milijon gold. Nekaterim ljudem bi se to zdelo veliko, in vendar je to silno malo, če se pomisli, da se odrasčeniim daje po 10 kr., otrokom pa po 5 kr. na den. Ogerski in naši ministri se tudi pogovarjajo, kako bi se colnina na tuje blago povzvišala in davek, ki sedaj naše žganjarstvo in izdelovanje cukra toliko ovira, polajšal.

Vnanje države. Ruski car se sedaj mudi v Emskih toplicah na Nemškem in bode vrnivši se na Rusko obiskal našega cesarja. — Pruska Nemčija je s francoskim zaplenjenim denarjem strašno močne ladje oklopnice dala narediti in jih je sedaj poslala 6 v Solun na Turškem. Tudi avstrijske ladje fregata Radetzky, korveta Frounberg in manjša ladja Nautilus so se podale na Turško. Jednako so storili tudi Lahi in Angleži s svojim brodomjem. Laškemu kralju Emanuelu je zbornica poslancev za 1 1/2 milijona lir letno plačo zboljšala. Grško ljudstvo je čedalje bolj razdraženo na Turke in si pri bližnji smrti turškega cesarstva tudi kak kos zemlje prisvojiti želi. Srbski knez Milan je opaznega Rističa postavil za ministra, ki sultanu mir obeta, sicer pa Kristijane v Bosniji podpira. Slovenec Hubmajer zbira v Belemgradu močno četo prostovoljcev, s katerimi bo črez reko Drin udaril na Turke.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

V Solunu so morali Turki naposled vendar dati umorjena 2 konzula slovesno pokopati in 11 morilcev ustreliti, ker so se z bali evropskega brodomja. — 14. in 15. maja bil je krvav pa neodločen boj med Turki in bosenskimi Kristijani okoli Buzima, Vranogradea in Stupe na avstrijsko-turški meji. Vstaš Iguman Hadžić napada sedaj trdnjavo Buzim, med tem pa se bliža knez Karadžorčević s 1000 dobro oroženimi prostovoljci mestu Bihaču od severa, vojvod Ghak s 800 možmi od zapada in od izhoda, od Kezarevačke gore pop Karaun. Blizo Banjeluke stoji 2000 vstašev. V Hercegovini so vstaši izdajico Filipoviča zasledili in ga ustrelili. Muktar-paša ponuja vstašem mir na 2 meseca. Največja nesreča preti Turkom od 6 milijonov duš močnih pa strašno tlačeni Bolgarov. Celih 7 let so se na tihem pripravljali na upor zoper Turka. Sedaj so se vzdignoli, Orjaški Ilija, prebrisani Benkovski in pogumni Volov jih vodijo. Povsod zbirajo vstaše, jih orožajo, hiše, vesnice in mesta požigajo, Turke pobijajo, svoje žene, otroke in starce, živino in zrnje pa spravljajo v nepristopne grape v Balkanskem gorovju. Že sedaj so vstaši toliko močni, da jih niti 30.000 Turkov ne premaga! Tudi Armenci v Aziji so začeli otresati turški jarem!